

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XXVI. Gregorius IX. a Archiepiscopo, & Priori b S. Mariæ
Rothomagensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

omnium Comprovincialium Episcoporum presentia eorum causas audiret: notavi in c. 1. de iudiciis: & ea Concilia confirmabantur per Pontificem, vel tacite, vel expresse, cap. de libellis. 15. dist. ut variis exemplis probat Cellotius d. c. 11. ad finem.

9. Traditur de cidendi ratio.

His suppositis apparet ratio presentis assertio- nis; nam cum Concilia Provincialia jam à temporibus Apostolorum in Ecclesia usitata negligere- rentur, & raro, aut nunquam Metropolitanus in vita sua Concilium Provinciale celebraret; & ideo veteres Ecclesie sanctiones à Concilio Lateran. in presentem renovantes recte sanxerunt, quot- annis esse Concilium provinciale à Metropolita- no celebrandum juxta veteres canones. Accedunt rationes ob quas Concilia hæc ita frequenter ce- lebrari debent, quas refert Baronius Anno 257. num. 12. Prima, ut agnoscat, quomodo Episcopi in suo munere exercendo se gerant, & suæ villicationis rationem reddant, ut exprimitur in Concil. Trident. sess. 23. de reform. cap. 5. & defectus emendentur, prout innuitur in cap. quapropter, dist. 13. & sess. 24. de reform. cap. 18. ubi præcipitur, ut defectus in Conciliis Provincialibus proponantur. Secundò ut decreta Pontificia relegantur, ne oblivione transgredi possint, ut notavi supra, verbo relegentes. Tertia quia hæreses facile pullulant si Concilia non celebrentur: præcipua enim causa, quare in Anglia, Scotia, Belgio, & aliis nationibus hæc maxima pestis serpsit, fuit, quia Metropolitanus ab his Conciliis ineundis cessare, prout deplorat Anastasius Constantinop. episc. 2. his verbis: *Si assidue ea celebrentur, reformationem Ecclesia cansabunt, & hæreses extirpabuntur; ipsa autem continue celebrata nascentes hæreses statim, & breviter extirpabunt: quæ si per aliquod tempus dissimulantur, sumptis viribus difficile destruentur.* Concilia ergo provin- cialia sunt sæpe congreganda, ut necessitatibus Ecclesie subveniatur, nec non mores pravi corri-

gantur: nam ut ait Victorius in relect. de potestate Papa, ab eo tempore, quo propter novas opinio- nes DD. Pontifices coeperunt timere Concilia, Ecclesia manet, & manebit cum magna calamitate, & Religionis pernicie. Utilitatem, & neces- sitatem Concilii Provincialis satis expresserunt PP. Concilii Paris. 1. can. 26. his verbis: *Quoniam si hæc Concilia semel in anno per unamquamque provin- ciam celebrata fuerint, & honos Ecclesiasticus vi- res ordinis sui continebit, & impudenciam quorun- dam superbiorum Clericorum, qui passim auctoritate canonica calcata, auribus Imperialibus mole- stiam ingerunt, cessabit, & impunitas diversorum flagitiorum, quæ locum delitecendi nunc habet, non habebit, & alia multa, quæ hætenus secus quam Ecclesiastica disciplina docet, incessarunt, ordinem suum Domino auxiliante servabunt.* Prosequitur alias rationes Coriolanus in notis ad can. 38. Apost.

Nec obstat dubitandi ratio supra adducta; nam ex hucusque traditis facile apparet, in justam non esse presentem Concilii Lateran. constitutionem; nam si Archiepiscopus dum visitat provinciam suam, potest cognoscere de subditis suffraganeo- rum suorum, & eorum excessus emendare, quan- to magis in Conciliis cum Episcopis suffraganeis ad audiendas similes causas convocatis. Nec ob- stat quod dicebamus, posse Episcopos, vel Ar-chiepiscopos, dum visitant Dioceses proprias, eas causas decidere, ac terminare; nam sunt plura negotia, quæ ob eorum gravitatem debent tractari, & decidi in conventu Episcoporum compro- vincialium, præcipue quia leges pro restauranda Ecclesie disciplina collapsa, ipsi per se facere non possunt; & in Concilio Provinciali utiles, & salubres Canones ad id eduntur, & aliqua statuun- tur, quæ in minori conventu definiri non valent, ut supra retuli; & ita valde necessaria, utillaque in Ecclesia esse Concilia hæc late probat Coriola- nus in prælud. ad summam in Concil.

10. Dissol- vitur dubi- tas ratio.

C A P U T XXVI.

Gregorius IX. * Archiepiscopo, & Priori S. Maria Rothomagensis.

OLim I. V. & P. Ordinis Tironensis. Et infra: Ne igitur reformatio Monasterii valeat retardari, mandamus quatenus relaxatis excommunicationum, seu sus- pensionum sententiis, si quas idem Abbas protulerit, vel per quoscunque iudices promulgari fecit, post inceptum negotium in eos, & adherentes eisdem, ac eis re- stitutis, quos idem Abbas negotio pendente contra iustitiam spoliavit, in negotio de plano, & absque iudiciorum strepitu procedentes (cum talibus maximè in hoc casu non deceat Dei servos involvi) inquiratis, quæ circa personas, & observantias re- gulares videritis inquirenda: corrigentes, & reformantes, tam in capite, quam in membris, quæ correctionis & reformationis officio noveritis indigere: juramentis, si qua de tacenda veritate Abbas extorserit, relaxatis, provisò, ut negotio ipso pen- dente præfati Monachi eidem Abbati obediant, & intendant; ita tamen, quod per hoc prosecutione negotii non valeat impediri. Si verò testes contra eundem Abbatem producti fuerint, dictorum ipsorum ei copiam dari faciatis. Prædictis autem Mona- chis expensas factas propter hoc, & tribus, vel quatuor ex istis, vel aliis, quos ido- neos ad dictum negotium prosecutionem duxeritis assumendos, faciatis de bonis ejus- dem Monasterii; & faciendas expensas ad prosecutionem ipsius negotii necessarias, computatis, si qua propter hoc receperunt de bonis monasterii, cum proprium non habeant, a ministrari: contradictores, &c.

NOTÆ.

NOTÆ.

^a **A**rchiepiscopo.] Mauricio videlicet, qui antea fuerat Saiensis Episcopus, & postea Cenomanensis, & tandem decessit Rothomagensis anno 1232. ut refert Chenu in serie Præfulum ipsius Ecclesia.

^b **P**riore sanctæ Mariæ.] In ipsa urbe Rothomag. est monasterium canonicorum regularium sanctæ Mariæ, Ordinis D. Augustini, de quo Pennotus lib. 2. canonic. regul. cap. 34. num. 18. cujus Priori in præfenti rescribit Gregorius.

^c **Tiron.**] Alibi legitur *Tiron*. alibi *Cisterc.* ut emendat Glossa marginalis: & legendum credo *Tironensis*. Tironense enim monasterium est Ordinis Cisterciensis, de cujus reformatione scripsit epistolam 31. Gregorius IX. in hæc verba: *Quatenus advocatis universis Abbatibus, & Prioribus sibi subjectis, infra festum omnium Sanctorum proxime venturum corrigeret, & reformaret, tam in monasterio Tironensi, quam in membris ipsius, & ceteris ei subjectis.* De eo Manrique tom. 4. annal. Cisterc. anno 1231. cap. 6. num. 9.

^d **Ministrari.**] Juxta tradita supra in c. exparte ii.

CAPUT XXVII.

Idem Episcopo a Cisterc. & de Alde, & de b Salen. Abbatibus.

Prælatorum excessus. *Et infra*: Sanè dilecti filii C. & quatuor alii Canonici Frisigien. denunciando monstrarunt, quod Frisigien. Episcopus bona sui Episcopatus (quem, ut dicunt, fuit minùs canonicè assequutus) adeò graviter dilapidat, & consumit, quod (nisi celeriter adhibeatur remedium) Episcopatus idem per eum ad irreparabile dissolutionis opprobrium deduceretur: nec solummodo rerum, verùm etiam famæ suæ prodigus, & salutis, vitam ducit enormiter dissolutam. *Et infra*: Discr. v. mandamus, quatenus personaliter accedentes ad locum, inquiratis sollicitè veritatem, & eam fideliter conscribentes, sub sigillis vestris nobis transmittatis inclusam. Eidem Episcopo terminum assignantes, quo nostro se conspectui repræsentet pro meritis recepturus: potestate ^d vendendi, dandi, infeudandi, seu quomodo libet alienandi bona ipsius Ecclesiæ, interim eidem penitus interdicta.

NOTÆ.

^a **Cisterc.**] Rectè in margine ostendatur *Cisterc.* cum in præfenti scribat Gregorius Cistrensi Episcopo, de qua diocesi egit in c. 2. de corpore vitiat.

^b **Salen.**] Salen, seu Salo Salomonis; vulgò *Salmens Vesler*, celeberrimum Cisterciensis Ordinis cœnobiùm est in Alemania, Constantiensis Diocesis: primùm à Guntramo Barone constructum anno 1134. deinde à Conrado, & Friderico primo Imperatoribus, & à Burchardo Archiepiscopo Sa-

lisburg. liberalissimè ditatum, ut refert Bucelinus *Germania sacræ part. 2. fol. 78.*

^c **Frisigien.**] Geraldus videlicet, qui præfuit ipsi Ecclesiæ per undecim annos, ut refert Bucelinus tom. 1. *German. in serie Episcop. ipsius Ecclesiæ.*

^d **Vendendi.**] Etiam cum solemnitate præscripta in cap. nulli, de rebus Ecclesiæ: nam hoc speciale est in crimine dilapidationis, ut lite adhuc pendente, Prælati suspectus de dilapidatione ab Ecclesiâ amoveatur, cap. licet Heli, de simon. probat Bernardus Diaz in praxi, cap. 71.

TITULUS II.

De calumniatoribus.

CAPUT PRIMUM.

Gregorius ^a Anthemio Subdiacono Campaniæ.

Um fortius punienda sint crimina, quæ infontibus, & magis sacratis hominibus ingeruntur, quàm fitis culpabiles omnes, qui in causa Joannis refedistis, attendite, ut Hilarium criminatorem ipsius nulla ex diffinitione vestra pœna conveniens castigaret. Nec illud ad accusationem vestram credatis esse idoneum, quod vobis quasi judicare volentibus, solus frater, & Coepiscopus noster Paschasius dicitur distulisse. Nam si zelus in vobis rectitudinis viginisset, facilius uni à multis rationabiliter suaderi, quàm multi ab uno poterant sine causa deferri. Quia ergo tantæ nequitæ malum sine digna non debet ultione transire, supra scriptum fratrem nostrum Paschasium volumus admoneri, ut

D.D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

F

eundem